

VAR REFERANSE
22/13037

DERES REFERANSE

DATO
19.04.2023

Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr

Det vises til Finanstilsynets brev av 18. november 2022 om manglende rapportering av meldepliktig verdipapirhandel i forbindelse med salg av 3 500 aksjer til kurs 68,68 i Scatec ASA ("Scatec") (organisasjonsnummer 990918546) og svar mottatt 19. desember 2022 og 12. april 2023.

Finanstilsynet har vurdert forholdet og konkludert med at det foreligger overtredelse av reglene om meldeplikt etter markedsmisbruksforordningen¹ (MAR) artikkel 19 nr. 1, jf. vphl.² § 3-2.

For overtredelsen vil Finanstilsynet ilegge et overtredelsesgebyr på NOK 50 000, jf. vphl. §§ 21-1, 21-9 og 21-14.

1. Rettslig grunnlag

Primærinnsidere skal gi melding til utsteder og til vedkommende myndighet (Finanstilsynet) om enhver transaksjon utført for deres egen regning i aksjer eller gjeldsinstrumenter utstedt av den aktuelle utstederen, jf. MAR artikkel 19 nr. 1.

MAR artikkel 3 nr. 25 bokstav a) og b), definerer primærinnsider³ som blant annet en person som er "medlem av foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan", eller en person hos en utsteder som er "en ledende medarbeider som ikke er medlem av organene nevnt i bokstav a), som har jevnlig tilgang til innsideinformasjon som direkte eller indirekte vedrører dette foretaket, og som har fullmakt til å treffe beslutninger på ledelsesnivå som påvirker foretakets fremtidige utvikling og forretningsstrategi".

En slik melding skal gis umiddelbart og senest innen tre virkedager etter datoen for transaksjonen, jf. MAR artikkel 19 nr. 1 annet ledd. Det fremgår av forarbeidene til MAR i Prop. 96 LS (2018-2019) punkt 6.10.1.5 at "(...) utgangspunktet tas i at fristen etter forordningen er umiddelbart, og at fristen på tre virkedager er å anse som en absolutt frist uavhengig av særlige omstendigheter".

Meldeplikten inntreer når det totale transaksjonsbeløpet utgjør 5 000 euro per kalenderår, jf. MAR artikkel 19 nr. 8.

¹ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 av 16. april 2014 om markedsmisbruk (markedsmisbruksforordningen) er gjennomført i verdipapirhandelloven (vphl.), jf. vphl. § 3-1.

² Lov av 29. juni 2007 om verdipapirhandel – Verdipapirhandelloven (vphl.)

³ MAR bruker begrepet "personer med ledelsesansvar". Ettersom begrepet "primærinnsidere" er innarbeidet i det norske verdipapirmarkedet, brukes dette begrepet i brevet.

Meldingen skal inneholde følgende opplysninger, jf. MAR artikkel 19 nr. 6:

- a) personens navn;
- b) årsak til meldingen;
- c) navn på den aktuelle utstederen eller deltakeren på utslippskvotemarkedet;
- d) det finansielle instrumentets beskrivelse og identifikasjon;
- e) transaksjonstype(r) (f.eks. erverv eller avhending), med angivelse av om transaksjonen er knyttet til utøvelse av et aksjeopsjonsprogram;
- f) dato og sted for transaksjonen(e);
- g) transaksjonen(e)s kurs og volum.

Overtredelse av bestemmelsene om meldeplikt kan medføre overtredelsesgebyr, jf. vphl. § 21-1.

For fysiske personer kan det fastsettes overtredelsesgebyr på inntil 5 millioner kroner ved overtredelse av MAR artikkel 19 jf. vphl. § 21-1 (2). Overtredelsesgebyret kan fastsettes til inntil tre ganger oppnådd fortjeneste eller unngått tap som følge av overtredelsen dersom dette gir høyere gebyr enn utmålingen etter vphl. § 21-1 (4).

Etter vphl. § 21-14 kan Finanstilsynet ved avgjørelsen av om overtredelsesgebyr skal ilegges og ved utmåling ta hensyn til:

1. overtredelsens grovhet og varighet,
2. graden av skyld hos overtrederen,
3. overtrederens finansielle styrke, særlig samlet omsetning eller årsinntekt og eiendeler,
4. oppnådd fortjeneste eller unngått tap,
5. tap påført tredjepart som følge av overtredelsen,
6. vilje til å samarbeide med myndighetene,
7. tidligere overtredelser,
8. forhold som nevnt i forvaltningsloven § 46 annet ledd,
9. andre relevante forhold.

Det følger av vphl. § 21-9 (1) at fysiske personer bare kan ilegges overtredelsesgebyr for forsettlig eller uaktsomme overtredelser.

2. Sakens bakgrunn

Det fremgår av Verdipapirsentralen (VPS) at 3 500 aksjer til kurs 68,68 per aksje i Scatec ble solgt 12. oktober 2022. Totalt utgjør denne handelen NOK 240 380.

På transaksjonstidspunktet var [REDACTED] i Oslo Børs' register over primærinnside registrert som [REDACTED]. Det anses på den bakgrunn at [REDACTED] utøvde ledelsesansvar i selskapet som nevnt i MAR artikkel 3 nr. 25 bokstav b).

Handelen ble verken meldt til Finanstilsynet eller markedet (Oslo Børs). Ut fra det [REDACTED] har opplyst i sitt svar 19. desember 2022 forstår Finanstilsynet det slik at handelen heller ikke ble meldt til utsteder.

3. Den meldepliktiges anførsler

I melding til Finanstilsynet via e-post 19. desember 2022 forklarer [REDACTED] at det 12. oktober 2022 ble foretatt et tvangssalg av [REDACTED] aksjer gjennomført av Nordnet, "uten hverken kjennskap eller aksept" fra [REDACTED] side. Videre anfører [REDACTED] at [REDACTED] heller ikke ble informert om at salget hadde funnet sted.

[REDACTED] uttaler samtidig at Nordnet 10. oktober 2022 underrettet [REDACTED] om at det var underdekning på [REDACTED] verdipapirkonto, primært i Scatec-aksjene. Som følge av dette forklares det i e-posten at [REDACTED] "overførte midler tilstrekkelig for å dekke inn underdekningen samme dag og bekreftet det samme til Nordnet".

Avslutningsvis i e-posten opplyser [REDACTED] om at [REDACTED] etter å ha mottatt brev fra Finanstilsynet 18. november 2022 sjekket sin beholdning og fant sluttseddel på gjennomført tvangssalg. Det anføres at denne ikke ble notifisert til [REDACTED] av Nordnet.

Etter mottak av Finanstilsynets brev "Varsel om ileggelse av overtredelsesgebyr" mottok Finanstilsynet e-post av [REDACTED] 12. april 2023. E-posten omhandler hovedsakelig anførsler knyttet til utmåling av gebyret.

[REDACTED] trekker i e-posten frem momentene listet opp i vphl. § 21-14, der det fremgår at Finanstilsynet ved utmåling blant annet skal legge vekt på overtredelsens omfang og virkning, om det foreligger gjentatte overtredelser og graden av utvist skyld.

Om overtredelsens omfang og virkning, anfører [REDACTED] at dette var et salg foretatt av Nordnet uten [REDACTED] viten eller vilje og som medførte et økonomisk tap.

I tilknytning til momentet "graden av utvist skyld", uttrykker [REDACTED] ikke var klar over at handelen ble utført, og at [REDACTED] heller aldri fikk melding fra Nordnet om dette. Samtidig skriver [REDACTED] at det er korrekt at sluttseddel lå inne på plattformen til Nordnet, men at handelen likevel var ukjent for [REDACTED] frem til Finanstilsynet tok kontakt. På dette tidspunktet hadde [REDACTED]

[REDACTED] presiserer i e-posten at det ikke foreligger gjentatte overtredelser.

På denne bakgrunn uttrykker [REDACTED] håper Finanstilsynet kan foreta en ny vurdering av gebyrets utmåling.

4. Finanstilsynets vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og av gebyrets størrelse

Finanstilsynet legger til grunn at [REDACTED] var primærinnsider i selskapet på tidspunktet for transaksjonen. [REDACTED] har opplyst Finanstilsynet om at [REDACTED]. Ved vurdering av om transaksjonen er meldepliktig er det likevel [REDACTED] stilling på transaksjonstidspunktet som er av relevans. Finanstilsynet finner at [REDACTED] 12. oktober 2022 fremdeles var primærinnsider [REDACTED].

Som primærinnsider pliktet [REDACTED] å gi melding til utsteder og til vedkommende myndighet om "hver transaksjon" utført for "egen regning" i aksjer eller gjeldsinstrumenter utstedt av den

aktuelle utstederen, jf. MAR artikkel 19 nr. 1.

I delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 522/2016, som er gjennomført i verdipapirforskriften § 3-1, er det gitt nærmere veiledning av hva som regnes som meldepliktige transaksjoner. Det fremgår av artikkel 10 nr. 1 annet ledd at meldepliktige transaksjoner omfatter "... *alle transaksjoner, som personer med ledelsesansvar har utført for egen regning ...*"

Finanstilsynet legger til grunn at transaksjonsbegrepet skal forstås vidt. En slik forståelse underbygges av kommisjonsforordningens artikkel 10 nr. 2, der det oppstilles en liste over meldepliktige transaksjoner. Eksempler på meldepliktige transaksjoner er gaver og donasjoner, og mottatt arv. Listen er ikke uttømmende, jf. avsnitt 28 i kommisjonsforordningens fortale.

I faktum fremkommer det at Nordnet har foretatt et tvangssalg av [REDAKTERT] aksjer i Scatec. Salget utføres likevel for [REDAKTERT] regning og gjelder aksjer utstedt av den aktuelle utstederen. På denne bakgrunn mener Finanstilsynet at transaksjonen er meldepliktig.

Transaksjonen 12. oktober 2022 overstiger på egenhånd terskelen på 5 000 euro per kalenderår, jf. MAR artikkel 19 nr. 8. Transaksjonen anses derfor som meldepliktig i sin helhet.

Finanstilsynet finner at salget av 3 500 aksjer i Scatec skulle ha blitt meldt til Finanstilsynet og utsteder umiddelbart etter at transaksjonen var gjennomført 12. oktober 2022. Finanstilsynets vurdering er at MAR artikkel 19 er overtrådt. Dermed anses de objektive vilkårene for ileggelse av overtredelsesgebyr for å være oppfylt.

I e-posten sendt til Finanstilsynet 19. desember 2022, har [REDAKTERT] anført at sluttseddel ikke ble notifisert til [REDAKTERT] og at [REDAKTERT] dermed ikke var opplyst om tvangssalget. Finanstilsynet er blitt informert om at sluttseddel ble gjort tilgjengelig for [REDAKTERT] Nordnet-side 13. oktober 2022. I e-post mottatt 12. april 2023, bekrefter [REDAKTERT] at sluttseddel lå tilgjengelig på plattformen til Nordnet.

Videre har Finanstilsynet foretatt en vurdering av [REDAKTERT] anførsel om at [REDAKTERT] overførte midler tilstrekkelig for å dekke underdekningen på kontoen og samtidig underrettet Nordnet om dette. Det fremkommer av den informasjonen Finanstilsynet innehar at [REDAKTERT] gjorde et innskudd på 15 000 kroner den 11. oktober 2022. Finanstilsynet er informert om at Nordnet besvarte henvendelsen samme dag ved å forklare [REDAKTERT] at de ikke kunne avkrefte at en eller flere posisjoner kunne bli tvangssolgt som følge av at kontoen hadde en underdekning.

På morgenen 12. oktober 2022 var [REDAKTERT] overbelånt med 53 902 kroner, og posisjonen ble da tvangssolgt av Nordnet. Finanstilsynet ser dermed ikke at [REDAKTERT] hadde grunn til å tro at en overføring på 15 000 kroner ville kunne dekke underdekningen på kontoen og forhindre tvangssalget.

I alle tilfeller hadde [REDAKTERT] med bakgrunn i den foranliggende korrespondansen med Nordnet om underdekning og mulig tvangssalg en klar foranledning til å holde seg orientert om utfallet. Dette særlig med hensyn til at Nordnet uttrykkelig informerte om at de ikke kunne avkrefte at et tvangssalg kunne bli gjennomført til tross for overføringen.

Finanstilsynets vurdering er at [redacted] den 13. oktober 2022 burde ha kjent til at Nordnet gjennomførte tvangssalget av aksjer.

Finanstilsynet vurdering er at overtredelsen av meldeplikten ble begått uaktsomt og at de subjektive vilkår for å ilegge overtredelsesgebyr er oppfylt.

Ved vurderingen av om gebyr skal ilegges, har Finanstilsynet foretatt en helhetlig vurdering av forholdene i denne konkrete saken.

Hovedhensynet bak reglene om meldeplikt er å sikre transparens i markedet rundt handler utført av personer sentralt plassert i utstederforetaket og deres nærstående. Markedet bør få tilgang til informasjon om slike transaksjoner så snart som mulig. Slik informasjon er også viktig for å kunne forebygge og avdekke markedsmisbruk.

Ved vurderingen av om gebyr skal ilegges i denne saken, legger Finanstilsynet vekt på at primærinnsidere i det norske verdipapirmarkedet forventes å ha kjennskap til og å ha innrettet seg etter det regelverket som gjelder for de transaksjoner som primærinnsider gjennomfører. I dette tilfellet kunne bruddet på reglene om meldeplikt enkelt vært forhindre. Et eventuelt vedtak om ileggelse av gebyr i denne saken vil etter Finanstilsynets vurdering ikke være uforholdsmessig.

Finanstilsynet har derfor konkludert med å ilegge overtredelsesgebyr som sanksjon for bruddet.

I tråd med vphl. § 21-14 kan Finanstilsynet ved utmålingen av overtredelsesgebyr legge vekt på en rekke momenter.

I denne saken vil Finanstilsynet særlig legge vekt på handelsbeløpets størrelse og at transaksjonen ikke ble meldt til markedet.

Når det gjelder [redacted] anførsel om at det ikke foreligger gjentatte overtredelser, er dette hensyntatt ved utmålingen. Eventuelle tidligere overtredelser ville vært skjerpene ved utmålingen.

5. Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr

På bakgrunn av de forhold som er omtalt ovenfor ilegger Finanstilsynet [redacted] et overtredelsesgebyr på NOK 50 000 for overtredelse av verdipapirhandelloven §§ 21-1, 21-9 og 21-14.

Vedtaket om ileggelse av overtredelsesgebyr vil bli publisert på Finanstilsynets nettsider.

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt. Klage sendes til Finanstilsynet.

Klageinstans er Finansdepartementet. Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, gjelder.

Overtredelsesgebyrer innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort av Finansdepartementet.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Nicole Elmenhorst, på telefonnummer 22 93 98 47 eller e-post nicole.elmenhorst@finanstilsynet.no.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
avdelingsdirektør

Thomas Borchgrevink
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.